

ՊՈՂՈՒԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

ՊՈՂՈՍ ԱՌԱՋԵԱԼԻ ԱՌԱՋԻՆ ՆԱՄԱԿԸ
ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

1

Պողոս, կանչուած Աստուծոյ կամքով՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալ **ըլլալու**, ու Սութենէս եղբայրը, **2** Կորնթոսի մէջ եղած Աստուծոյ եկեղեցին, անոնց՝ որ Քրիստոս Յիսուսով սրբացած են, կանչուած՝ սուրբեր **ըլլալու** բոլոր անոնց հետ, որ ամէն տեղ կը կանչեն մեր **Տէրոց՝** Յիսուս Քրիստոսի անունը, թէ՝ իրենց եւ թէ մեր **Տէրոց.** **3** շնորհք ու խաղաղութիւն ձեզի Աստուծմէ՝ մեր Հօրմէն, եւ **Տէր** Յիսուս Քրիստոսէ:

ՔՐԻՍՏՈՍՈՎ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆԵՐ

4 Ամէն ատեն շնորհակալ կ'ըլլամ իմ Աստուծմէս ձեզի համար, քանի որ Աստուծոյ շնորհքը տրուած է ձեզի Քրիստոս Յիսուսով, **5** ու դուք ամէն բանի մէջ հարստացած էք անով՝ ամէն խօսքով եւ ամէն գիտութեամբ: **6** Այսպէս՝ Քրիստոսի վկայութիւնը հաստատուեցաւ ձեր մէջ, **7** որպէսզի ո՛չ մէկ շնորհ պակսի ձեզի, մինչ կը սպասէք մեր **Տէրոց՝** Յիսուս Քրիստոսի յայտնութեան: **8** Ինք նաեւ պիտի հաստատէ ձեզ մինչեւ վախճանը, որ անմեղադրելի **ըլլաք** մեր **Տէրոց՝** Յիսուս Քրիստոսի օրը: **9** Հաւատարիմ է Աստուծուած, որու միջոցով կանչուեցաք հաղորդակից ըլլալու իր Որդիին, մեր **Տէրոց՝** Յիսուս Քրիստոսի:

ԲԱԺԱՆՈՒՄ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՄԷՋ

10 Կ'աղաքե՞մ ձեզի, եղբայրներ, մեր **Տէրոց՝** Յիսուս Քրիստոսի անունով, որ դուք բոլորդ ունենաք նոյն խօսքը, ու պառակտումներ չըլլան ձեր մէջ. հապա բհաստատուած ըլլաք նոյն միտքով ու նոյն դատումնով: **11** Որովհետեւ, եղբայրներս, ձեր մասին բացայատուեցաւ ինձի Քղուէի **տուցէց** եղողներէն՝ թէ կոհիւներ կան ձեր մէջ: **12** Հիմա սա՝ կ'ըսեմ ձեզի. **իբր** թէ ձեզմէ իւրաքանչիւրը կ'ըսէ. «Ես Պողոսեան եմ», **կամ.** «Ես Ապողոսեան եմ», **կամ.** «Ես Կեփասեան եմ», **կամ.** «Ես Քրիստոսեան եմ»: **13** Միթէ Քրիստոս բաժնուած է. միթէ Պողոսն խաչուեցաւ ձեզի համար, կամ թէ Պողոսի անունով մկրտուեցաք: **14** Շնորհակալ կ'ըլլամ Աստուծմէ, որ ձեզմէ ո՛չ մէկը մկրտեցի, բայց միայն կրիսպուը եւ Գայիոսը. որպէսզի ո՛չ մէկը ըսէ **15** թէ ես մկրտած եմ իմ անունովս: **16** Ստեփանասի ընտանիքն ալ մկրտեցի: Չեմ գիտեր ամենելին՝ թէ ալ ուրիշ մէկը մկրտեցի: **17** Որովհետեւ Քրիստոս դրկեց զիս ո՛չ թէ մկրտելու, հապա աւետարանելու. բայց ո՛չ խօսքերու իմաստութեամբ, որպէսզի Քրիստոսի խաչը ընդունայն չըլլայ:

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԶՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

18 Արդարեւ խաչին քարոզութիւնը յիմարութիւն է անոնց համար՝ որ կը կորսուին, իսկ մեզի համար՝ որ փրկուած ենք՝ Աստուծոյ զօրութիւնն է: **19** Որովհետեւ գրուած է. «Իմաստուներուն իմաստութիւնը պիտի կորսնցնեմ, ու խելացիներուն խելքը պիտի շնչեմ»: **20** Ո՞ւր է իմաստունը, ո՞ւր է դպիրը, ո՞ւր է այս աշխարհի վիճաբանողը. միթէ Աստուծուած չյիմարացո՞ւց այս աշխարհի իմաստութիւնը: **21** Արդարեւ՝ քանի աշխարհը **իր** իմաստութեամբ չճանչցաւ Աստուծուած՝ անոր իմաստութեան մէջ, Աստուծուած բարեհաճեցաւ

^w **Այսիցց** շնորհուած պարգև

^x **Յուն.**՝ կատարելագործուած

^q **Յուն.**՝ Աստուծոյ

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

քարոզութեան յիմարութեամբ փրկել անո՞նք՝ որ կը հաւատան. **22** որովհետեւ Հրեաները նշան կը պահանջեն, եւ Յոյները իմաստութիւն կը փնտոնեն, **23** իսկ մենք կը քարոզենք խաչեալ Քրիստոսը, գայթակղութիւն՝ Հրեաներուն, ու յիմարութիւն՝ Յոյներուն. **24** բայց անոնց որ կանչուած են, թէ՛ Հրեաներուն եւ թէ Յոյներուն, Քրիստոսը՝ Աստուծոյ գօրութիւնը եւ Աստուծոյ իմաստութիւնը. **25** որովհետեւ Աստուծոյ յիմարութիւնը մարդոցմէ աւելի իմաստուն է, եւ Աստուծոյ տկարութիւնը մարդոցմէ աւելի ուժեղ է: **26** Արդարեւ դուք կը տեսնէք ձեր կոչումը, եղբայրներ, թէ ի՞նչպէս ո՛չ թէ շատ իմաստուններ՝ մարմինի համեմատ, շատ գօրաւորներ, շատ ազնուականներ **կանչուեցան**, **27** հապա Աստուած ընտրեց աշխարհի յիմարները՝ որպէսզի ամօթահար ընէ իմաստունները: Աստուած ընտրեց աշխարհի տկարները՝ որպէսզի ամօթահար ընէ հզօրները. **28** Աստուած ընտրեց աշխարհի ստորինները, անարգուածներն ու բա՛ն մը չեղողները, որպէսզի ոչնչացնէ բա՛ն մը եղողները. **29** որպէսզի ո՛չ մէկ մարմին պարծենայ Աստուծոյ առջեւ: **30** Բայց դուք Քրիստոս Յիսուսով անկէ՛ էք, որ Աստուծմէ մեզի համար իմաստութիւն, արդարութիւն, սրբութիւն եւ ազատագրութիւն եղաւ. **31** որպէսզի, ինչպէս գրուած է. «Ո՞վ որ պարծենայ, թող պարծենայ **Տէրոջմո՞վ»:**

ՊԱՏԳԱՄ ԽԱԶԵԱԼ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԱՍԻՆ

2

Ու ես, եղբայրներ, երբ եկայ ձեզի, չեկայ խօսքի կամ իմաստութեան գերազանցութեամբ՝ հոչակելու ձեզի Աստուծոյ վկայութիւնը. **2** որովհետեւ որոշեցի **ուրիշ** որեւէ բան չգիտնալ ձեր մէջ, բայց միայն Յիսուս Քրիստոսը, եւ զայն՝ խաչուած: **3** Ես ձեզի հետ եղայ տկարութեամբ, ահով ու շատ դողով. **4** Եւ իմ խօսքս ու քարոզութիւնս՝ ո՛չ թէ սմարդկային իմաստութեան համոզիչ խօսքերով էին, հապա՝ Հոգիին եւ գօրութեան ապացոյցով. **5** որպէսզի ձեր հաւատքը ըլլայ ո՛չ թէ մարդոց իմաստութեամբ, հապա՝ Աստուծոյ գօրութեամբ:

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

6 Սակայն կատարեալներուն կը խօսինք իմաստութեան **մասին**. բայց ո՛չ այս աշխարհի, ո՛չ ալ այս աշխարհի ոչնչացող իշխաններուն իմաստութեան **մասին**, **7** հապա՝ Աստուծոյ՝ խորհրդատոր եւ ծածկուած իմաստութեան **մասին** կը խօսինք, որ Աստուած դարերէն առաջ սահմանեց մեր փառքին համար: **8** Այս աշխարհի իշխաններէն ո՛չ մէկը ճանչցաւ զայն. քանի որ եթէ ճանչցած ըլլային, չէին խաչեր փառքի **Տէրը**: **9** Բայց ինչպէս գրուած է. «Աչք չէ տեսեր, ականջ չէ լսեր, ո՛չ ալ մարդու սիրտին մէջ բմտեր են այն բաները, որ Աստուած պատրաստած է զինք սիրողներուն»: **10** Սակայն Աստուած **զանոնք** յայտնած է մեզի իր Հոգիով, որովհետեւ Հոգին կը զննէ բոլոր բաները, մինչեւ անգամ Աստուծոյ խորունկ բաները: **11** Արդարեւ ո՞վ գիտէ մարդուն բաները, բայց միայն մարդուն հոգին՝ որ իր մէջն է. նոյնպէս ալ ո՛չ մէկը գիտէ Աստուծոյ բաները, այլ միայն Աստուծոյ Հոգին: **12** Իսկ մենք ստացանք ո՛չ թէ այս աշխարհի հոգին, հապա այն Հոգին՝ որ Աստուծմէ է. որպէսզի մենք գիտնանք այն բաները՝ որ Աստուած շնորհեց մեզի. **13** նաեւ անոնց մասին կը խօսինք, ո՛չ թէ այն խօսքերով՝ որ մարդկային իմաստութիւնը կը

^ա **Ոմանք չունին**

^բ **Յուրաքանչյան ծագեր**

ՊՈՉՈՒԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

սորվեցնէ, հապա գԼոգիին սորվեցուցածներով, համեմատելով հոգեւոր բաները հոգեւորի հետ: **14** Իսկ շնչաւոր մարդը չ'ընդունիր Աստուծոյ Հոգիին բաները, որովհետեւ անոնք իրեն համար յիմարութիւն են, ո՛չ ալ կրնայ հասկնալ, քանի որ կը զննուին հոգեւոր կերպով: **15** Բայց ա՛ն որ հոգեւոր է՝ կը զննէ ամէն բան, սակայն ինք կը զննուի ո՛չ մէկէն: **16** Որովհետեւ ո՞վ գիտցաւ *Տէրոջ միտքը*, որ սորվեցնէ անոր. բայց մենք ունինք Քրիստոսի միտքը:

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԾԱՌԱՆԵՐԸ

3

Բայց ես, եղբայրներ, չկրցայ խօսիլ ձեզի՝ որպէս հոգեւորներու, հապա որպէս մարմնաւորներու, **Առյօնիսկ** որպէս Քրիստոսով երախաններու: **2** Ձեզ սնուցանեցի կաթո՛վ, ո՛չ թէ կերակուրով. որովհետեւ մինչեւ հիմա չէիք կրնար **“Հանդուրժել”**, եւ ո՛չ իսկ ներկայիս կրնաք, քանի որ տակաւին մարմնաւոր էք: **3** Արդարեւ, քանի տակաւին նախանձ, կոիւ եւ բաժանումներ կան ձեր մէջ, միթէ մարմնաւոր չէ՞ք ու մարդկօրէն չէ՞ք ընթանար: **4** Որովհետեւ երբ ձեզմէ մէկը ըսէ. «Ես Պօղոսեան եմ», եւ միւսը. «Ես Ապողոսեան **եմ**», միթէ մարմնաւոր չէ՞ք: **5** Իսկ ո՞վ է Պօղոս, կամ ո՞վ է Ապողոս. **լոկ** սպասարկուներ, որոնցմով դուք հաւատացիք՝ ինչպէս *Տէրը տուաւ աննցմէ* իւրաքանչիւրին: **6** Ես տնկեցի, Ապողոս ջրեց, բայց Աստուած անեցուց: **7** Ուստի ո՛չ տնկողը բա՛ն մըն է, եւ ո՛չ ջրողը, հապա Աստուած՝ որ անեցուց: **8** Ուրեմն տնկողն ու ջրողը մէկ են, եւ իւրաքանչիւրը պիտի ստանայ իր վարձատրութիւնը՝ իր աշխատանքին համեմատ. **9** Որովհետեւ մենք Աստուծոյ գործակից ենք. դուք Աստուծոյ մշակութիւնն էք, Աստուծոյ շինուածքն էք: **10** Աստուծոյ շնորհքին համեմատ՝ որ տրուեցաւ ինձի, հիմ դրի իմաստուն ճարտարապետի մը պէս, բայց ուրիշ մը կը շինէ **անոր** վրայ. սակայն իւրաքանչիւրը թող գգուշանայ թէ ինչպէս կը շինէ **անոր** վրայ: **11** Արդարեւ ո՛չ մէկը ալ ուրիշ հիմ կրնայ դնել՝ դրուածէն զատ, որ Յիսուս Քրիստոսն է: **12** Եթէ մէկը այս հիմին վրայ շինէ ոսկիով, արծաթով, պատուական քարերով, փայտով, բխարով, **չխոզանով**, **13** իւրաքանչիւրին գործը բացայայտ պիտի ըլլայ. քանի որ օրը պիտի բացայայտէ, որովհետեւ կրակով պիտի յայտնուի եւ իւրաքանչիւրին գործին ինչպէս ըլլալը կրակը պիտի փորձարկէ: **14** Եթէ մէկուն գործը՝ որ շինած է **անոր** վրայ՝ մնայ, ինք վարձատրութիւն պիտի ստանայ. **15** Եթէ մէկուն գործը այրի՝ պիտի կորսնցնէ, իսկ ինք պիտի փրկուի, սակայն իբր թէ կրակի մէջէն:

16 Չէ՞ք գիտեր թէ դուք Աստուծոյ տաճարն էք, եւ Աստուծոյ Հոգին կը բնակի ձեր մէջ: **17** Եթէ մէկը ապականէ Աստուծոյ տաճարը, Աստուած ալ պիտի քանդէ զի՞նք. որովհետեւ Աստուծոյ տաճարը սուրբ է, եւ դո՛ւք էք **այդ տաճարը**:

18 Ո՛չ մէկը թող խարէ ինքզինք: Եթէ ձեզմէ մէկը կը կարծէ իմաստուն ըլլալ այս աշխարհի մէջ, թող յիմար դառնայ՝ որպէսզի իմաստուն ըլլայ: **19** Որովհետեւ այս աշխարհի իմաստութիւնը՝ Աստուծոյ քով յիմարութիւն է. քանի որ գրուած է. «Ան իմաստունները կը բռնէ իրենց խորամանկութեան մէջ»: **20** Եւ դարձեալ. «*Տէրը գիտէ*

^գ **Ոմանք**՝ Սուրբ Հոգիին

^ա **Այսինքն**՝ ամուր կերակուր ուսել

^բ **Այսինքն**՝ չոր խոտով

^գ **Կամ**՝ յարդով

ՊՈՂՈՒԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

իմաստուններուն մտածումները՝ որ փութ են»: **21** Հետեւաբար ո՞չ մէկը թող պարծենայ մարդոցմով. **22** որովհետեւ ամէն բան ձերն է. թէ՛ Պողոս, թէ՛ Ապողոս, թէ՛ Կեփաս, թէ՛ աշխարհը, թէ՛ կեանքը, թէ՛ մահը, թէ՛ ներկայ բաները եւ թէ գալիքները: Ամէն բան ձերն է. **23** դուք ալ Քրիստոսինն էք, ու Քրիստոս՝ Աստուծոյ:

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՌԱՋԵԱԼՆԵՐԸ

4

Մարդիկ թող սեպեն մեզ՝ որպէս Քրիստոսի սպասաւորներն ու Աստուծոյ խորհուրդներուն տնտեսները: **2** Իսկ տնտեսէ մը կը պահանջուի որ հաւատարիմ գտնուի: **3** Բայց ինձի համար չնչին բան է որ դատուիմ ձեզմէ, կամ մարդոց դատաստանէն. Այդիսկ ե՞ս չեմ դատեր զիս. **4** (որովհետեւ ես ոչինչո՞վ գիտակից եմ իմ մասիս. բայց ո՞չ թէ ասով կ'արդարանամ.) հապա զիս դատողը՝ **Տէ՛րն է**: **5** Հետեւաբար ատենէն առաջ մի՛ դատէք՝ մինչեւ որ **Տէրը** գայ. ի՞նք պիտի լուսաւորէ խաւարին գաղտնիքը ու երեւան պիտի հանէ սիրտերուն ծրագիրները, եւ այն ատեն իւրաքանչիւրը գովեստ պիտի ունենայ Աստուծմէ:

6 Այս բաները, եղբայրներ, “օրինակով մը կիրարկեցի” ինձի եւ Ապողոսի՝ ձեզի՝ համար, որ դուք մեզմով սորվիք գրուածէն աւելի **բան մը** չմտածել **մարդոց մասին**, որպէսզի ձեզմէ ո՞չ մէկը հապատանայ մէկուն համար ուրիշի մը դէմ: **7** Որովհետեւ ո՞վ է ան՝ որ տարբեր կ'ընէ քեզ **ուրիշներէց**, եւ ի՞նչ ունիս՝ որ չես ստացած. ու եթէ ստացար, ինչո՞ւ կը պարծենաս՝ իբր թէ ստացած չըլլաս:

8 Արդէն յագեցած էք, արդէն հարուստ էք, առանց մեզի թագաւորեցիք. ու երանի՛ թէ թագաւորէիք, որպէսզի մենք ալ թագաւորէինք ձեզի հետ, **9** քանի որ կը կարծեմ թէ Աստուած յետիններ ըրաւ մեզ՝ առաքեալներս, մահապարտներու պէս. որովհետեւ տեսարան եղանք աշխարհին, հրեշտակներուն ու մարդոց: **10** Մենք յիմարներ ենք Քրիստոսի համար, իսկ դուք՝ իմաստուններ Քրիստոսով: **Մենք՝ տկար**, բայց դուք՝ ուժեղ: Դուք՝ փառաւորուած, իսկ մենք՝ անպատուուած: **11** Մինչեւ այս ժամը թէ՛ կ'անօթենանք, թէ՛ կը ծարաւանանք, թէ՛ մերկ կը մնանք, թէ՛ կը կոփահարուինք, թէ՛ որոշ բնակավայր չունինք, **12** թէ՛ ալ կը տքնինք՝ մեր ձեռքերով գործելով: Երբ մեզ հեգնեն՝ կ'օրհնենք. Երբ հալածեն՝ կը հանդուրժենք. **13** Երբ հայհոյեն՝ կ'աղաքենք: Աշխարհի աղտեղութիւնը դարձանք, բոլորին աւելցուքը՝ մինչեւ հիմա: **14** Այս բաները կը գրեմ՝ ո՞չ թէ ձեզ ամշցնելու համար, հապա կը խրատեմ **ձեզ՝ սիրելի զաւակներուս պէս**: **15** Որովհետեւ՝ նոյնիսկ եթէ դուք տասը հազար վարժապետներ ունենաք Քրիստոսով, ո՞չ թէ շատ հայրեր **ունիք**. քանի որ Քրիստոս Յիսուսով ե՞ս ծնայ ձեզ՝ աւետարանին միջոցով: **16** Ուրեմն կ'աղաքեմ ձեզի, նմանեցէք ինձի: **17** Ասոր համար ձեզի դրկեցի Տիմոթէոսը, որ սիրելի զաւակս է, ու հաւատարիմ **է Տէրոջմով**. ան պիտի վերյիշեցնէ ձեզի իմ ճամբաններս՝ որ Քրիստոսի մէջ են, ինչպէս ամէնուրեք բոլոր եկեղեցիներուն մէջ կը սորվեցնեմ: **18** Ումանք հպարտացան, որպէս թէ ես պիտի չգամ ձեզի: **19** Բայց շուտով պիտի գամ ձեզի, եթէ Տէրը կամենայ, եւ պիտի հասկնամ ո՞չ թէ հպարտացողներուն խօսքերը, հապա գօրութիւնը: **20** Որովհետեւ Աստուծոյ թագաւորութիւնը ո՞չ խօսքով է, հապա գօրութեամբ: **21** Ի՞նչպէս կ'ուզէք. գաւազանո՞վ գամ ձեզի, թէ սիրով եւ հեզութեան հոգիով:

ԱՆԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆԸ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՄԷԶ

5

^ա **Յուն.**՝ Կերպարանափոխեցի

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

Առհասարակ կը լսուի թէ ձեր մէջ պոռնկութիւն կայ. եւ այնպիսի պոռնկութիւն՝ որ հեթանոսներուն մէջ իսկ աշխատավոր է, որպէս թէ մէկը ունենայ իր հօր կինը : **2** Ու դուք հպարտացած էք, փոխանակ սգալու, որպէսզի ձեր մէջէն վերցուի ա՛ն՝ որ այս արարքը կատարեց: **3** Արդարեւ ես – թէպէտ մարմինով բացակայ եմ, բայց հոգիով՝ ներկայ – արդէն իսկ դատեցի այսպիսի **արարք** գործողը, որպէս թէ ներկայ ըլլալով: **4** Մեր **Տէրոց**՝ Յիսուս Քրիստոսի անունով, երբ հաւաքուիք՝ դուք եւ իմ հոգիս, մեր **Տէրոց**՝ Յիսուս Քրիստոսի գօրութեամբ, **5** մատնեցէք այդպիսի մէկը Սատանային՝ մարմինին աւերումին համար, որպէսզի հոգին փրկուի **Տէր Յիսուսի** օրը: **6** Այդ ձեր պարծանքը լաւ չէ: Զէ՞ք գիտեր թէ քիչ մը խմորը՝ կը խմորէ ամբողջ զանգուածը: **7** Ուրեմն մաքրուեցէք հին խմորէն՝ որպէսզի ըլլաք նոր զանգուած մը, քանի որ անխմոր էք: Որովհետեւ Քրիստոս՝ մեր զատիկը՝ զոհուեցաւ մեզի համար. **8** հետեւաբար տօն կատարենք՝ ո՛չ թէ հին խմորով, ո՛չ ալ չարամտութեան եւ չարութեան խմորով, հապա անկեղծութեան ու ճշմարտութեան անխմոր **հացով**: **9** Գրեցի ձեզի նամակին մէջ, որ չյարաբերիք պոռնկողներուն հետ: **10** Սակայն ոչ անշուշտ այս աշխարհի պոռնկողներուն, կամ ագահներուն, կամ յափշտակողներուն, կամ կոապաշտներուն հետ. այլապէս՝ պարտաւոր պիտի ըլլայիք աշխարհէն դուրս ելլել: **11** իսկ հիմա գրեցի ձեզի որ չյարաբերիք, եթէ ուսէ մէկը՝ որ եղբայր քը կոչուի”, ըլլայ պոռնկող, կամ ագահ, կամ կոապաշտ, կամ հեզնող, կամ արբեցող, կամ յափշտակող. այդպիսի մարդու հետ մի՛ ուտէք անգամ: **12** Որովհետեւ ի՞նչ պէտք ունիմ դատելու դուրսինները. միթէ դուք չէ՞ք դատեր ներսինները. **13** իսկ Աստուած պիտի դատէ դուրսինները: Ուստի վերցուցէք չարը ձեր մէջէն:

ԴԱՏԵՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ԴՀՄ

6

Եթէ ձեզմէ մէկը խնդիր մը ունենայ ուրիշի մը հետ, միթէ կը յանդգնի՞ անարդարներուն առջեւ դատուիլ, եւ ո՛չ թէ սուրբերուն առջեւ: **2** Զէ՞ք գիտեր թէ սուրբերը պիտի դատեն աշխարհը. ու եթէ աշխարհը կը դատուի ձեզմէ, դուք արժանի չէ՞ք դատելու չնչին խնդիրները: **3** Զէ՞ք գիտեր թէ մենք պիտի դատենք հրեշտակները. հապա ո՛րչափ աւելի **այս** կեանքին բաները: **4** Ուրեմն եթէ դատեր ունիք՝ **այս** կեանքի բաներուն համար, դատաւո՛ր նշանակեցէք եկեղեցին անարգները: **5** Զեզ ամշցնելու համար կ'ըսեմ. իրա՞ւ իմաստուն մը չկայ ձեր մէջ, ո՛չ իսկ մէկ հատ, որ կարենայ վճռել իր եղբայրներուն միջեւ: **6** Հապա եղբայր՝ եղբօր հետ դատ կը վարէ, այն ալ՝ անհաւատներուն առջեւ: **7** Ուրեմն արդէն ծանր յանցանք մը կայ ձեր մէջ, քանի որ իրարու հետ դատեր ունիք. ինչո՞ւ փոխարէնք դուք չէք անհրաւուիր. ինչո՞ւ փոխարէնք դուք գրկանք չէք կրեր: **8** Նոյնիսկ դուք կ'անհրաւէք ու կը գրկէք, այն ալ՝ եղբայրներուն. **9** չէ՞ք գիտեր թէ անհրաւները պիտի չժառանգեն Աստուծոյ թագաւորութիւնը: Մի՛ մոլորիք. ո՛չ պոռնկողները, ո՛չ կոապաշտները, ո՛չ շնացողները, **10** ո՛չ իգացեալները, ո՛չ արուագէտները, ո՛չ գողերը, ո՛չ ագահները, ո՛չ արբեցողները, ո՛չ հեզնողները, ո՛չ **ալ** յափշտակողները պիտի ժառանգեն Աստուծոյ թագաւորութիւնը: **11** Եւ ձեզմէ ոմանք այդպիսին էին. բայց լուացուեցաք, բայց արդարացաք **Տէր Յիսուսի** անունով ու մեր Աստուծոյն շոգիով:

ՁԵՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԳՈՐԾԱԾԵՑՔ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՓԱՌՔԻՆ ՀԱՄԱՐ

^ա **ՈմաՅք**՝ չ'անուանուիր

^բ **Յուլ.**՝ կ'անուանուիր

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

12 Ամէն բան ինծի արտօնուած է, բայց ամէն բան օգտակար չէ: Ամէն բան ինծի արտօնուած է, բայց ես ո՞չ մէկուն իշխանութեան տակ պիտի ըլլամ: 13 Կերակուրները փորին համար են, փորն ալ՝ կերակուրներուն. բայց Աստուած ասիկա՛ ալ, անո՞նք ալ պիտի ոչնչացնէ: Իսկ մարմինը պոռնկութեան համար չէ, հապա՛ Տէրոց, ու Տէրը՝ մարմինին համար: 14 Եւ Աստուած՝ որ յարուցանեց Տէրը, պիտի յարուցանէ նաեւ մե՛զ՝ իր գօրութեամբ: 15 Չէ՞ք գիտեր թէ ձեր մարմինները Թրիստոսի անդամներն են: Ուրեմն Թրիստոսի անդամները առնելով պոռնիկի անդամնե՞ր ընեմ: Ամե՛նեւին: 16 Չէ՞ք գիտեր թէ ա՛ն որ պոռնիկի կը միանայ, անոր հետ մէկ մարմին կ'ըլլայ. քանի որ Գիրը կ'ըսէ. «Երկուքը պիտի ըլլան մէ՛կ սարմին»: 17 Իսկ ա՛ն որ Տէրոց կը միանայ, անոր հետ մէկ հոգի կ'ըլլայ: 18 Փախէ՛ք պոռնկութեամբ: Ամէն մեղք՝ որ մարդ կը գործէ, իր մարմինն դուրս է. բայց ա՛ն որ կը պոռնիկի, կը մեղանչէ իր մարմինին դէմ: 19 Չէ՞ք գիտեր թէ ձեր մարմինը տաճարն է Սուրբ Հոգիին՝ որ ձեր մէջն է. զայն Աստուծմէ բատացաք, եւ դուք ձեզի չէք պատկանիր, 20 քանի որ մեծ գինով մը գնուեցաք. ուստի փառաւորեցէք Աստուած ձեր մարմինին ու ձեր հոգիին մէջ, որոնք կը պատկանին Աստուծոյ:

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

7

Ուրեմն, ինչ կը վերաբերի այն բաներում՝ որոնց մասին գրեցիք ինծի, լաւ է մարդուն համար՝ որ կնոջ չմերձենայ: 2 Բայց պոռնկութեամբն խուսափելու համար՝ իւրաքանչիւրը թող ունենայ իր կինը, եւ ամէն կին թող ունենայ իր ամուսինը: 3 Ամուսինը թող հատուցանէ կնոջ ինչ որ կը պարտի, նմանապէս կինն ալ՝ իր ամուսինին: 4 Կինը իշխանութիւն չունի իր մարմինին վրայ, հապա՛ ամուսինը. նմանապէս ամուսինն ալ իշխանութիւն չունի իր մարմինին վրայ, հապա՛ կինը: 5 Մի՛ զրկէք զիրար, բայց միայն համաձայնութեամբ՝ ատենի մը համար, որ դուք ձեզ աղօթքի յատկացնէք ու դարձեալ գաք իրարու քով, որպէսզի Սատանան չփորձէ ձեզ՝ ձեր անժուժկալութեան համար: 6 Ասիկա կ'ըսեմ՝ արտօնելով, ո՞չ թէ հրամայելով: 7 Որովհետեւ կ'ուզէի որ քոլոր մարդիկ ըլլային ինծի պէս. բայց իւրաքանչիւրը ունի իր յատուկ սարհրծ Աստուծմէ, մէկը՝ այսպէս, իսկ միւսը՝ այնպէս:

8 Ուստի կ'ըսեմ ամուրիներուն եւ այրիներուն. «Լաւ կ'ըլլայ անոնց համար՝ եթէ մնան ինծի պէս»: 9 Բայց եթէ ժումկալութիւն չունին՝ թող ամուսնանան. որովհետեւ աւելի լաւ է ամուսնանալ՝ քան բորբոքիլ: 10 Իսկ ամուսնացածներուն կը հրամայեմ, ո՞չ թէ ես, հապա՛ Տէրը. «Կինը թող չզատուի իր ամուսինէն, 11 (իսկ եթէ զատուի ալ՝ թող մնայ անամուսին, կամ հաշտուի իր ամուսինին հետ,) եւ ամուսինը թող չձգէ իր կինը»: 12 Բայց միւսներուն են կ'ըսեմ, ո՞չ թէ Տէրը. «Եթէ եղբայր մը ունենայ անհաւատ կին մը եւ անոր հաճելի ըլլայ բնակիլ իրեն հետ, թող չձգէ զայն: 13 Եւ կին մը որ ունի անհաւատ ամուսին մը, եթէ անոր հաճելի ըլլայ բնակիլ իրեն հետ, թող չձգէ զայն»: 14 Որովհետեւ անհաւատ ամուսինը սրբացած է կնոցմով, եւ անհաւատ կինը սրբացած է ամուսինով: Այլապէս՝ ձեր զաւակները անմաքուր պիտի ըլլային. բայց հիմա սուրբ են: 15 Իսկ եթէ անհաւատը զատուի՝ թող զատուի: Եղբայր մը կամ քոյր մը ստրուկ չէ այդպիսի պարագաներու մէջ. սակայն Աստուած կանչեց մեզ խաղաղութեան: 16 Որովհետեւ դուն ի՞նչ գիտես, կի՞ն.

^ա Կամ միս

^բ Յուն.՝ ունիք

^շ Այսիցը շնորհուած պարգևը

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

թերեւս պիտի փրկես ամուսինդ: Կամ դուն ի՞նչ գիտես, մա՛րդ. թերեւս պիտի փրկես կինդ:

ԱՊՐԵՇՆՉՊԷՍ ԱՍՏՈՒԱԾ ԿԱՆՉԵՑ ՁԵԶ

17 Այլապէս՝ ի՞նչպէս Տէրը բաշխեց իւրաքանչիւրին, ի՞նչպէս Աստուած կանչեց իւրաքանչիւրը, այնպէս թող ընթանայ: Ես այսպէս կը պատուիրեմ բոլոր եկեղեցիներուն մէջ:

18 Եթէ թլիփատուած մէկը կանչուեցաւ **հաւատքի**, թող անթլիատ չդառնայ: Եթէ մէկը կանչուեցաւ անթլիատութեան մէջ, թող չթլիփատուի: **19 Որովհետեւ** թլիփատութիւնը բան մը չէ, եւ անթլիփատութիւնն ալ բան մը չէ, հապա Աստուծոյ պատուիրաններուն պահպանումն է **էականը**: **20** Իւրաքանչիւրը ի՞նչ կոչումի մէջ որ կանչուեցաւ, թող մնայ անոր մէջ: **21** Ստրո՞ւկ էիր երբ կանչուեցար. հոգ մի՛ ըներ այդ մասին. բայց եթէ կրնաս ազատագրուիլ, առաւելապէս օգտուէ՛ **առիթէն**: **22** Որովհետեւ ո՞վ որ կանչուած է Տէրոջմով՝ ստրուկ **ըլլալով**, Տէրոց ազատագրեալն է. նմանապէս ո՞վ որ կանչուած է՝ ազատ **ըլլալով**, Քրիստոսի ստրուկն է: **23** Դուք գնուեցաք **մեծ** գինով մը. մի՛ ըլլաք մարդոց ստրուկ: **24** Եղբայրներ, իւրաքանչիւրը ի՞նչ **վիճակի** մէջ որ կանչուեցաւ, թող մնայ անոր մէջ՝ Աստուծոյ հետ:

ԿՈՅԱԵՐՈՒԻ ԵՒ ԱՅՐԻՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԵՐ

25 Կոյսերուն մասին Տէրոջմէն հրաման մը չունիմ. սակայն կը յայտնեմ իմ դատումս, իբր մէկը՝ որ ողորմութիւն գտած է Տէրոջմէն՝ հաւատարիմ ըլլալու: **26** Ուրեմն ես կը կարծեմ թէ սա՛ լաւ է ներկայ հարկադրանքին պատճառով, այսինքն լաւ է մարդու մը՝ որ բմնայ ինչպէս որ է՛: **27** Կապուա՞ծ ես կնոց. մի՛ ջանար արձակուիլ: Արձակուա՞ծ ես կնօշմէ մը. մի՛ փնտոներ կին: **28** Իսկ եթէ ամուսնանաս՝ չես մեղանչեր. ու եթէ կոյսը ամուսնանայ՝ չի մեղանչեր: Բայց այդպիսիները մարմինի մէջ տառապանք պիտի ունենան. իսկ ես **կուզեմ** խնայել ծեզի:

29 Բայց սա՛ կ'ըսեմ, եղբայրներ, թէ ժամանակը կարծ է: Ա՛լ անոնք որ կին ունին, այնպէս ըլլան՝ որպէս թէ չունին. **30** անոնք որ կու լան՝ որպէս թէ չեն լար. անոնք որ կ'ուրախանան՝ որպէս թէ չեն ուրախանար. անոնք որ կը գնեն՝ որպէս թէ **ո՛չ մէկ բանի** տիրացած են. **31** Եւ անոնք որ այս աշխարհը կ'օգտագործեն՝ որպէս թէ չեն չարաշահեր. որովհետեւ այս աշխարհի կերպարը կ'անցնի: **32** Բայց ես կ'ուզէի որ դուք անհոգ ըլլաք. **որովհետեւ** ամուրին կը հոգայ Տէրոց բաները, թէ ի՞նչպէս հաճեցնէ Տէրը: **33** Իսկ ամուսնացածը կը հոգայ աշխարհի բաները, թէ ի՞նչպէս հաճեցնէ **իր** կինը: **34** **Նոյնապէս** տարբերութիւն կայ ամուսնացած կնոց եւ կոյսին միջեւ. չամուսնացած կինը կը հոգայ Տէրոց բաները, որպէսզի ինք սուրբ ըլլայ մարմինով ու հոգիով. իսկ ամուսնացած կինը կը հոգայ աշխարհի բաները, թէ ի՞նչպէս հաճեցնէ **իր** ամուսինը: **35** Ասիկա կ'ըսեմ ծեր օգուտին համար. ո՛չ թէ ծուղակ ծգելու ծեր վրայ՝ հապա վայելչութեան համար, որպէսզի ծեր ուշադրութիւնը դարձնէք Տէրոց՝ առանց մտացիր ըլլալու: **36** Իսկ եթէ մէկը կը կարծէ թէ անվայելչութեամբ կը վերաբերի իր կոյսին հանդէպ, եթէ անցնի անոր ամուսնութեան տարիքը, եւ պարտաւոր է, թող ընէ ինչ որ կ'ուզէ, չի մեղանչեր. թող ամուսնանան: **37** Սակայն ա՛ն որ հաստատ կը կենայ իր սիրտին մէջ ու հարկադրանք չունի, հապա կ'իշխէ ինքնիր կամքին վրայ եւ վճռած է իր սիրտին մէջ՝ որ պահէ իր գոյսը, լա՛ն կ'ընէ: **38**

^բ **Յուն.**՝ այսպէս ըլլայ

^գ **Կամ** կուսութիւնը

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

Ուստի ան որ "կ'ամուսնացնէ իր կոյսը", լաւ կ'ընէ. իսկ ան որ "չ'ամուսնացներ, աւելի՝ լաւ կ'ընէ": **39** Կինը գկապուած է այնքան ատեն որ իր ամուսինը կ'ապրի. բայց եթէ իր ամուսինը մեռնի, ազատ է ամուսնանալու՝ որո՛ հետ որ ուզէ, միայն թէ՝ Տէրոջմով։ **40** Սակայն իմ դատումովս՝ ան աւելի երջանիկ կ'ըլլայ եթէ մնայ այդպէս. եւ կը կարծեմ թէ ե՞ս ալ ունիմ Աստուծոյ Հոգին։

ԿՈՒՌՔԵՐՈՒՆ ԶՈՀՈՒԱԾ ԿԵՐԱԿՈՒՐԻՆ ՀԱՐՑԸ

8

Այժմ, ինչ կը վերաբերի կուռքերուն զոհուած բաներուն, գիտենք թէ բոլորս ալ գիտութիւն ունինք: Գիտութիւնը կը հպարտացնէ, բայց սէրը կը շինէ: **2** Եթէ մէկը կը կարծէ թէ բան մը գիտէ, դեռ ոչինչ գիտէ այնպէս՝ ինչպէս պէտք է գիտնալ: **3** Սակայն եթէ մէկը կը սիրէ Աստուած, ինը ճանչցուած է անկէ: **4** Ուրեմն, ինչ կը վերաբերի կուռքերուն զոհուած բաները ուտելու, գիտենք թէ կուռքը ոչինչ է աշխարհի մէջ, եւ թէ ուրիշ ոեւէ Աստուած չկայ՝ մէկէն զատ: **5** Քանի որ՝ թէեւ ըլլան աստուած կոչուածներ, թէ՝ երկինքը եւ թէ երկրի վրայ, (ինչպէս կան շատ աստուածներ ու շատ տէրեր,) **6** մենք ունինք մէկ Աստուած՝ Հայրը, որմէ են բոլոր բաները, եւ մենք՝ "անոր կը պատկանինք", ու մէկ Տէր՝ Յիսուս Քրիստոս, որով բգոյութիւն ունին՝ "բոլոր բաները, եւ մենք՝ անով կանք: **7** Բայց բոլորը չունին այս գիտութիւնը. որովհետեւ ոմանք՝ մինչեւ հիմա խղճմտանքի հարց ունենալով կուռքի մասին՝ կ'ուտեն զանոնք որպէս կուռքի զոհուած բան. եւ իրենց խղճմտանքը կը պղծուի՝ քանի որ տկար է: **8** Սակայն կերակուրը չէ որ կը մօտեցնէ մեզ Աստուծոյ". քանի որ ո՛չ առատութեան մէջ կ'ըլլանք՝ եթէ ուտենք, ո՛չ ալ կարօտութեան մէջ կ'ըլլանք՝ եթէ չուտենք: **9** Բայց զգուշացէք՝ որ ծեր այս հազարութիւնը տկարներուն սայթաքում չունայ: **10** Քանի որ եթէ մէկը տեսնէ քեզ՝ որ գիտութիւն ունիս, ասեղան նստած՝ կոատունի մէջ, **այդ** տկար եղողին խղճմտանքը պիտի չխրախուսուի՝ ուտել այն բաները՝ որ կուռքերուն զոհուած են. **11** Եւ քու գիտութեամբդ՝ **այդ** տկար եղբայրը պիտի կորսուի, որուն համար Քրիստոս մեռաւ: **12** Իսկ երբ այսպէս կը մեղանչէք եղբայրներուն դէմ ու կը վիրաւորէք անոնց տկար խղճմտանքը, կը մեղանչէք Քրիստոսի՝ դէմ: **13** Ուստի եթէ կերակուրը կը գայթակղեցնէ եղբայրս, յաւէ՛տ միս պիտի չուտեմ՝ որպէսզի

^Դ Կամ՝ կ'ամուսնանայ

^Ե Կամ՝ չ'ամուսնանար

^Գ Ումանք՝ օրէնքով կապուած

^Ա Կամ՝ անոր համար

^Բ Յուն.՝ են

^Գ Յուն.՝ կայնեցնէ մեզ Աստուծոյ առջեւ

^Դ Յուն.՝ որ թերեւս

^Ե Յուն.՝ իրաւունքը

^Գ Յուն.՝ ընկողմանած

Հգայթակղեցնեմ եղբայրու:

ԱՐԱՋԵՍԼԻՆ ԻՐԱԻՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

9

Միթէ ես առաքեալ չե՞մ. միթէ ես ազատ չե՞մ. միթէ **աչքերովս** չտեսա՞յ Յիսուս Քրիստոսը՝ մեր Տէրը. դուք իմ գործս չե՞ք Տէրոջմով: **2** Նոյնիսկ եթէ ուրիշներուն առաքեալ չըլլամ, գոնէ ծեզի համար՝ եմ. որովհետեւ իմ առաքելութեանս կնիքը դո՛ք էք Տէրոջմով: **3** Սա՛ է իմ ջատագովականս անոնց՝ որ կը հարցաքննեն զիս. **4** «Միթէ մենք իրաւունք չունի՞նք ուտելու եւ խմելու: **5** Միթէ մենք իրաւունք չունի՞նք **Քրիստոսով** քոյր եղող կին մը **մեզի հետ** տանելու, ինչպէս միւս առաքեալները, Տէրոց եղբայրներն ու Կեփաս **կ'ըսեն:** **6** Կամ միայն ես ու Բառնաբա՞ս իրաւունք չունի՞նք աշխատելէ զերծ ըլլալու: **7** Ո՞վ երբեք մարտնչելու կ'երթայ իր սեփական ծախսով. ո՞վ այգի կը տնկէ եւ անոր պտուղէն չ'ուտեր. կամ ո՞վ կը հովուէ ու հօտին կաթով աշի սնանիր»: **8** Միթէ մա՞րդկօրէն կ'ըսեմ այս բաները, կամ արդեօք Օրէնքն ալ նոյնը չ'ը՞սեր: **9** Քանի որ Մովսէսի Օրէնքին մէջ գրուած է. «Մի՛ կապեր կալի մէջ աշխատող եզին դունչը»: Միթէ Աստուած եզնե՞րը կը հոգայ, **10** թէ ոչ՝ անշուշտ մեզի՛ համար կ'ըսէ: Անկասկած մեզի՛ համար գրուած է. որովհետեւ ա՛ն որ կը հերկէ՛ պարտաւոր է յոյսով հերկել, եւ ա՛ն որ կը կամնէ՛ բաժին առնելու յոյսով»: **11** Եթէ մենք ձեր մէջ հոգեւոր բաներ սերմանեցինք, մէ՞ծ բան է՛ եթէ ծեզմէ մարմնաւոր բաներ հնձենք: **12** Եթէ ուրիշներ բաժին ունին այս իրաւունքին՝ ձեր վրայ, առաւելապէս մե՛նք **չունի՞նք.** բայց մենք այս իրաւունքը չօգտագործեցինք, հապա ամէն բանի կը դիմանանք, որպէսզի արգելք չըլլանք Քրիստոսի աւետարանին: **13** Չէ՞ք գիտեր թէ սուրբ բաներուն պաշտօնեաները՝ տաճարէ՛ն կ'ուտեն, եւ անոնք որ գոհասեղանին կը սպասաւորեն՝ գոհասեղանէ՛ն բաժին կ'առնեն: **14** Նոյնպէս ալ Տէրը պատուիրեց որ աւետարանը հոչակողները՝ աւետարանէն ապրին: **15** Բայց ես ասոնցմէ ո՛չ մէկը օգտագործեցի, ո՛չ ալ այս բաները գրեցի՝ որ ա՛յդպէս ըլլայ ինձի հանդէպ. որովհետեւ աւելի լաւ է ինձի՝ որ մեռնիմ, քան թէ մէկը իմ պարծանքս ոչնչացնէ: **16** Արդարեւ եթէ աւետարանեմ՝ պարծենալիք ոչինչ ունիմ, որովհետեւ իմ վրաս դրուած հարկ մըն է. մա՛նաւանդ վա՛յ է ինձի՝ եթէ չաւետարանեմ: **17** Քանի որ եթէ ասիկա կամովին ընեմ, վարձատրութիւն կ'ունենամ. իսկ եթէ ակամայ՝ այդ ինձի վստահուած տնտեսութիւն մըն է: **18** Ուրեմն ի՞նչ է իմ վարձատրութիւնս. **այն**՝ որ աւետարանելու ատենս ձրի տամ Քրիստոսի աւետարանը, որպէսզի չարաչար չգործածեմ աւետարանէն **ստացած** իմ իրաւունքս: **19** Քանի որ՝ թէպէտ բոլորէն ազատ էի՛ ես զիս բոլորին ո՞ծառայ ըրի, որպէսզի շատերը շահիմ: **20** Հրեաներուն հետ Հրեայի պէս եղայ, որպէսզի Հրեաները շահիմ: **21** Օրէնքի տակ եղողներուն հետ՝ իբր թէ Օրէնքի տակ, (ո՛չ թէ ես Օրէնքի տակ էի,) որպէսզի Օրէնքի տակ եղողներն **ալ** շահիմ: Առանց Օրէնքի եղողներուն հետ՝ իբր թէ առանց Օրէնքի, (ո՛չ թէ ես Աստուծմէ օրէնք չունէի, հապա Քրիստոսի օրէնքին տակ էի,) որպէսզի առանց Օրէնքի եղողներն **ալ** շահիմ: **22** Տկարներուն հետ տկարի պէս եղայ, որպէսզի տկարները շահիմ. բոլորին հետ ամէն ինչ

^ա **Յուն.**՝ չ'ուտեր

^բ **Յուն.**՝ կամնող

^գ **Ոմանք**՝ իր յոյսը վայլելու համար

^դ **Կամ**՝ ստրուկ

ՊՈՂՈՄԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

եղայ, որպէսզի անպայման ոմանք փրկեմ: **23** Եւ ասիկա կ'ընեմ աւետարանին համար, որ հաղորդակից ըլլամ անոր: **24** Զէ՞ք գիտեր թէ ասպարէզին մէջ վազողները՝ բոլորը կը վազեն, բայց մէկը կը ստանայ մրցանակը: Ուստի այնպէս վազեցէք՝ որ ստանաք: **25** Ո՞ւ որ կը մրցի՝ չափաւորութիւն կը պահէ ամէն բանի մէջ. անոնք՝ եղծանելի պսակը ստանալու համար, իսկ մենք՝ անեղծանելին: **26** Ուստի ես այդպէս կը վազեմ, ո՛չ թէ անստուգութեամբ. ես այդպէս կոփամարտ կ'ընեմ, ո՛չ թէ հովը ծեծելով. **27** բայց կը ճնշեմ ու կը նուաճեմ մարմինս, ^եորպէսզի՝ ուրիշներուն քարոզելէ ետք՝ ես ինքս խոտելի չըլլամ:

ԶԳՈՒՇԱՑՈՒՄ ԿՈՒՌՁԵՐՀ

10

Եղբայրներ, չեմ ուզեր որ անգիտանաք թէ մեր հայրերը՝ բոլորն ալ ամպին տակ էին, բոլորն ալ ծովէն անցան, **2** ու բոլորն ալ Մովսէսով մկրտուեցան ամպին եւ ծովուն մէջ: **3** Բոլորն ալ կերան նոյն հոգեւոր կերակուրը, **4** ու բոլորն ալ խմեցին նոյն հոգեւոր խմելիքը, որովհետեւ կը խմէին այն հոգեւոր վէմէն՝ որ իրենց կը հետեւէր, եւ այդ վէմը՝ Քրիստոսն էր: **5** Բայց անոնցմէ շատերը հաճելի չեղան Աստուծոյ, քանի որ անապատին մէջ փռուած ինկան: **6** Ուրեմն այդ բաները մեզի տիպար եղան, որպէսզի չցանկանք չար բաներու, ինչպէս անոնք ցանկացին: **7** Ո՛չ ալ կուապաշտ ըլլաք՝ անոնցմէ ոմանց պէս, ինչպէս գրուած է. «Ժողովուրդը նստաւ ուտելու եւ խմելու, յետոյ կանգնեցան զբոսնելու»: **8** Ո՛չ ալ պոռնկինք՝ ինչպէս անոնցմէ ոմանք պոռնկեցան, ու մէկ օրուան մէջ քսաներեք հազար հոգի ինկան: **9** Ո՛չ ալ փորձենք Քրիստոսը՝ ինչպէս անոնցմէ ոմանք փորձեցին, եւ օձերէն ջարդուեցան: **10** Ո՛չ ալ տրտնջեցէք՝ ինչպէս անոնցմէ ոմանք տրտնջեցին, ու ջարդուեցան բնաջնջողէն: **11** Իսկ այդ բոլոր բաները կը պատահէին անոնց՝ իբր տիպար, եւ գրուեցան խրատելու համար մեզ՝ որ հասած ենք դարերու վախճանին: **12** Հետեւաբար ա՛ն որ կը կարծէ թէ **հաստատուն** կեցած է, թող զգուշանայ՝ որ չիյնայ: **13** Զեզի պատահած չէ փորձութիւն մը՝ որ մարդկային չըլլայ. բայց Աստուած հաւատարիմ է, եւ պիտի չթոյլատրէ որ փորձուիք ծեր կարողութենէն աւելի, հապա փորձութեան հետ ելք մըն ալ պիտի տայ, որպէսզի կարենաք կրել:

14 Ուստի, սիրելիներս, փախէք կուապաշտուկթենէն: **15** Կը խօսիմ որպէս թէ իմաստուններու հետ. դուք դատեցէք ինչ որ կ'ըսեմ: **16** Օրհնութեան բաժակը՝ որ մենք կ'օրինենք, միթէ Քրիստոսի արիւնին հաղորդութիւնը չէ^o. հացը՝ որ մենք կը կտրենք, միթէ Քրիստոսի մարմինին հաղորդութիւնը չէ^o: **17** Արդարեւ մենք՝ շատ ըլլալով՝ մէկ հաց, մէկ մարմին ենք, որովհետեւ բոլորս ալ բաժնեկից ենք այդ մէկ հացին: **18** Նայեցէք մարմնաւոր հսկայէլին. անոնք որ զոհերէն կ'ուտեն՝ զոհասեղանին հաղորդակից չե՞ն ըլլար: **19** Ուրեմն ի՞նչ կ'ըսեմ. կուռքը բա՞ն մըն է, կամ կուռքերու զոհուածը բա՞ն մըն է: **20** Բայց **սա՛ կ'ըսեմ**, թէ այն բաները՝ որ հեթանոսները կը զոհեն, կը զոհեն դեւերուն, եւ ո՛չ թէ Աստուծոյ. ուստի չեմ ուզեր որ դուք հաղորդակից ըլլաք դեւերուն: Զէք կրնար խմել Տէրոց բաժակը ու դեւերուն բաժակը. **21** չէք կրնար բաժնեկցիլ Տէրոց սեղանին եւ դեւերու սեղանին: **22** Նախանձի՝ գրգռենք Տէրը. միթէ մենք իրմէ ուժե՞ղ ենք:

23 Ամէն բան ինծի արտօնուած է, բայց ամէն բան օգտակար չէ. ամէն բան ինծի արտօնուած է, բայց ամէն բան շինիչ չէ: **24** Ո՛չ մէկը թող փնտոէ **միայն** իր **շահը**, հապա ամէն մէկը՝ ուրիշինն ալ: **25** Կերէք ամէն ինչ որ կը ծախուի վաճառանոցը, առանց զննելու՝ խղճմտանքի պատճառով. **26** որովհետեւ «Տէրոցն է երկիրը եւ անոր լիութիւնը»:

^ե Յուն.՝ որպէսզի թերեւս

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

27 Եթէ անհաւատներէն մէկը **ճաշի** հրաւիրէ ձեզ ու տրամադիր ըլլաք երթալու, կերէք ամէն ինչ՝ որ կը հրամցուի ձեզի, առանց հարցնելու՝ խղճմտանքի պատճառով։ 28 Բայց եթէ մէկը ըսէ ձեզի. «Ասիկա կուռքերու գոհուած է», անո՞ր պատճառով՝ որ ցոյց տուաւ **ձեզի**, եւ խղճմտանքի՝ պատճառով՝ մի՛ ուտէք^ա: 29 Սակայն **երբ** խղճմտանք կ'ըսեմ ո՛չ թէ քուկդ է, հապա՝ ուրիշինը։ Բայց ինչո՞ւ իմ ազատութիւնս կը դատուի ուրիշի մը խղճմտանքէն։ 30 Եթէ ես ^բ շնորհակալութեամբ կը բաժնեկցիմ, ինչո՞ւ հայրոյւիմ այն **բանին** պատճառով՝ որուն համար ես շնորհակալ կ'ըլլամ։ 31 Ուրեմն՝ թէ՛ ուտէք, թէ՛ խմէք, եւ թէ ինչ որ ընէք, ամէնը ըրէք Աստուծոյ փառքին համար։ 32 Մի՛ սայթաքեցնէք ո՛չ Հրեաները, ո՛չ Յոյները, ո՛չ ալ Աստուծոյ եկեղեցին։ 33 Ինչպէս ես ալ կը հաճեցնեմ բոլորը՝ ամէն **բանի** մէջ, փնտռելով ո՛չ թէ իմ օգուտս, հապա՝ շատերունը, որպէսզի փրկուին։

ՊԱՇՏԱՍԴՈՒԹԻ ԱՏԵՆ ԳԼՈՒԽԸ ԾԱԾԿԵԼ

11

Ինծի՛ նմանեցէք, ինչպէս ես ալ՝ Ջրիստոսի։ 2 Կը գովեմ ձեզ, եղբայրնե՛ր, որ ամէն բանի մէջ կը յիշէք զիս ու կը պահէք սորվեցուցածներս՝ ինչպէս ես աւանդեցի ձեզի։ 3 Բայց կ'ուզեմ որ գիտնաք թէ ամէն **այր** մարդու գլուխը Ջրիստոսն է, ու կնոց գլուխը՝ **այր** մարդը, եւ Ջրիստոսի գլուխը՝ Աստուած։ 4 Ամէն **այր** մարդ՝ որ կ'աղօթէ կամ կը մարգարէանայ ծածկուած գլուխով, կ'անպատուէ իր գլուխը։ 5 Իսկ ամէն կին՝ որ կ'աղօթէ կամ կը մարգարէանայ չծածկուած գլուխով, կ'անպատուէ իր գլուխը. քանի որ միեւնոյնն է՝ որպէս թէ ածիլուած ըլլար։ 6 Որովհետեւ եթէ կինը չի ծածկուիր, թող կտրէ իր մազերն ալ. իսկ եթէ ամօթ է կնոց մը՝ իր մազերը կտրելը կամ ածիլուիլը, թող ծածկուի։ 7 Արդարեւ **այր** մարդը պարտաւոր չէ ծածկել գլուխը, քանի որ Աստուծոյ պատկերն ու փառքն է. բայց կինը՝ մարդուն փառքն է։ 8 Որովհետեւ ո՛չ թէ **այր** մարդը կնոցմէն է, հապա՝ կինը **այր** մարդէն։ 9 ո՛չ ալ **այր** մարդը ստեղծուեցաւ կնոց համար, հապա՝ կինը մարդուն համար։ 10 Հետեւաբար կինը պարտաւոր է “շուք դնել իր գլուխին՝ հրեշտակներուն պատճառով։ 11 Սակայն ո՛չ **այր** մարդը առանց կնոց է, ո՛չ ալ կինը առանց **այր** մարդու՝ Տէրոցմով։ 12 Որովհետեւ ինչպէս կինը **այր** մարդէն է, նոյնպէս ալ **այր** մարդը կնոց միջոցով. բայց ամէն բան՝ Աստուծմէ։ 13 Դուք ձեզմէ դատեցէք. պատշաճ է որ կին մը աղօթէ Աստուծոյ՝ չծածկուած գլուխով։ 14 Նոյնինքն բնութիւնն ալ չի՝ սորվեցներ ձեզի, թէ **այր** մարդ մը եթէ երկար մազեր ունի, ատիկա անպատուութիւն է իրեն։ 15 Իսկ կին մը եթէ երկար մազեր ունի, ատիկա փառք է իրեն. որովհետեւ մազերը ծածկոցի տեղ տրուած են իրեն։ 16 Սակայն եթէ մէկուն յարմար թուի հակառակիլ, ո՛չ մենք այդպիսի սովորութիւն ունինք, ո՛չ ալ Աստուծոյ եկեղեցիները։

ՏԷՐՈՉ ԸՆԹՐԻՔԸ

17 Բայց ասիկա պատուիրելով՝ չեմ գովեր **ձեզ**, որովհետեւ ձեր համախմբումը ո՛չ թէ աւելի լաւ՝ հապա աւելի գէշ **արդիւնք կ'ունենայ**. 18 քանի որ նախ՝ երբ կը համախմբուիք եկեղեցիին մէջ, կը լսեմ թէ պառակտումներ կ'ըլլան ձեր մէջ, եւ մասամբ կը հաւատամ։

^ա **Ոմանք կ'աւելցնեն**՝ որովհետեւ Տէրոցն է երկիրը եւ անոր լիութիւնը։

^բ **Կամ՝ շնորհը**

^շ **Յուն.**՝ իշխանութիւն

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

19 Արդարեւ պէտք է որ հերձուածներ ալ ըլլան ձեր մէջ, որպէսզի երեւան ելլեն անոնք՝ որ գնահատելի են ձեր մէջ: **20** Ուրեմն երբ դուք կը համախմբուիք տեղ մը, ատիկա Տէրոց ընթրիքը ուտել չեք. **21** որովհետեւ՝ ուտելու ատեն՝ իւրաքանչիւրը նախ կ'ուտէ իր ընթրիքը. մէկը անօթի կը մնայ, իսկ միւսը կ'արբենայ: **22** Միթէ տուն չունի՞ք՝ ուտելու եւ խմելու համար. կամ կ'արհամարհէ՞ք Աստուծոյ եկեղեցին, եւ կ'ամշցնէք չքատրները: Ի՞նչ ըսեմ ձեզի, գովե՞մ ձեզ այս բանին համար. չեմ գովեր:

23 Արդարեւ ես Տէրոցմէն ընդունեցի զայն՝ որ ձեզի ալ աւանդեցի, թէ Տէր Յիսուս՝ իր մատնուած գիշերը՝ հաց առաւ, **24** ու շնորհակալ ըլլալէ ետք՝ կտրեց եւ ըսաւ. «Առէ՛ք ու կերէ՛ք, այս է իմ մարմինս՝ որ կը կտրուի ձեզի համար. ըրէ՛ք ասիկա՝ իմ յիշատակիս համար»: **25** Նոյնպէս ալ՝ ընթրիքէն ետք՝ բաժակը **առաւ** ու ըսաւ. «Այս բաժակը նո՞ր ուխտն է՝ իմ արիւնովս. ըրէ՛ք ասիկա՝ քանի՝ անգամ որ խմէք՝ իմ յիշատակիս համար: **26** Որովհետեւ քանի անգամ որ ուտէք այս հացը եւ խմէք այս բաժակը, Տէրոց մահը կը պատմէք՝ մինչեւ որ ինք գայ»: **27** Հետեւաբար ո՞վ որ ուտէ այս հացը կամ խմէ Տէրոց բաժակը անարժանաբար, պարտապան պիտի ըլլայ Տէրոց մարմինին եւ արիւնին: **28** Ուրեմն իւրաքանչիւրը թող քննէ ինքզինք, ու այդպէս ուտէ հացէն եւ խմէ բաժակէն: **29** Որովհետեւ ան որ կ'ուտէ ու կը խմէ անարժանաբար, կ'ուտէ ու կը խմէ ինքնիր դատապարտութիւնը, քանի որ չի զատորոշեր Տէրոց մարմինը: **30** Այս պատճառով շատեր ձեր մէջ տկար եւ հիւանդ են, ու շատեր ալ կը ննջեն: **31** Որովհետեւ եթէ մենք մեզ դատէինք՝ չէինք դատուեր: **32** Իսկ երբ կը դատուինք՝ կը պատժուինք Տէրոցմէն, որպէսզի չդատապարտուինք աշխարհի հետ: **33** Հետեւաբար, եղբայրներս, երբ կը համախմբուիք ուտելու համար՝ սպասեցէք իրարու: **34** Իսկ եթէ մէկը անօթի է՝ թող ուտէ **իր** տան մէջ, որպէսզի չհամախմբուիք դատապարտութեան համար: Մնացածը պիտի պատուիրեմ՝ երբ գամ:

ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻԻՆ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐԸ

12

Հոգեւոր պարգեւներուն մասին չեմ ուզեր որ անգէտ ըլլաք, եղբայրներ: **2** Դուք գիտէք թէ երբ հեթանոս էիք, կը տարուէիք դէպի մունջ կուռքերը՝ ինչպէս որ կ'առաջնորդուէիք: **3** Ուստի **սա՝** կը հասկցնեմ ձեզի, թէ Աստուծոյ Հոգիով խօսող ո՛չ մէկը կ'ըսէ. «Նզովեալ ըլլայ Յիսուս»: Եւ ո՛չ մէկը կրնայ ըսել. «Յիսուս Տէր է», բայց միայն՝ Սուրբ Հոգիով: **4** Ուրեմն շնորհները գանազան են՝ բայց նոյն Հոգին է, **5** սպասարկութիւնները գանազան են՝ բայց նոյն Տէրն է, **6** ներգործութիւնները գանազան են՝ բայց նոյն Աստուածն է որ կը ներգործէ ամէն ինչ՝ բոլորին մէջ: **7** Սակայն Հոգիին յայտնաբերումը իւրաքանչիւրին տրուած է՝ բոլորին օգուտին համար: **8** Մէկուն տրուած է իմաստութեան խօսք՝ Հոգիով. ուրիշին՝ գիտութեան խօսք, նոյն Հոգիով. **9** ուրիշին՝ հաւատք, նոյն Հոգիով. ուրիշին՝ բժշկելու շնորհներ, նոյն Հոգիով. **10** ուրիշին՝ հրաշագործութիւններ, ուրիշին՝ մարգարէութիւն, ուրիշին՝ հոգիներու զատորոշութիւն, ուրիշին՝ **զանազան** լեզուներու տեսակներ, ուրիշին՝ լեզուներու թարգմանութիւն: **11** Այս ամէնը՝ միեւնոյն Հոգին կը

^բ Յուն.՝ ամէն մարդ

^գ Յուն.՝ դատաստանը

^դ Յուն.՝ դատաստանի

^ե Այսիցց՝ շնորհուած պարգեւները

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

Եերգործէ, եւ իւրաքանչիւրին կը բաժնէ զատ-զատ՝ ինչպէս որ ինք փափաքի:

ՄԵԿ ՄԱՐՄԻՆ ՇԱՏ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՎ

12 Արդարեւ՝ ինչպէս մարմինը մէկ է բայց շատ անդամներ ունի, եւ ^բայն մարմինին բոլոր անդամները՝ թէպէտ շատ՝ մէկ մարմին են, նոյնպէս ալ քրիստոս: **13** Քանի որ մենք բոլորս մկրտուեցանք մէկ Հոգիով՝ մէկ մարմին ըլլալու, թէ՝ Հրեաներ, թէ՝ Յոյներ, թէ՝ ստրուկներ, թէ՝ ազատներ, եւ բոլորս ալ մէկ Հոգիէն խմեցինք: **14** Որովհետեւ մարմինը մէկ անդամ չէ, հապա՝ շատ: **15** Եթէ ոտքը ըսէ. «Քանի ես ձեռք չեմ՝ մարմինէն չեմ», հետեւաբար ալ մարմինէն չէ^o: **16** Ու եթէ ականջը ըսէ. «Քանի ես աչք չեմ՝ մարմինէն չեմ», հետեւաբար ալ մարմինէն չէ^o: **17** Եթէ ամբողջ մարմինը աչք ըլլար, ո՞ւր պիտի ըլլար լսելիքը. եւ եթէ ամբողջը լսելիք ըլլար, ո՞ւր պիտի ըլլար հոտոտելիքը: **18** Բայց Աստուած անդամներ դրաւ մարմինին մէջ, անոնցմէ իւրաքանչիւրը՝ ինչպէս ինք կամեցաւ: **19** Եթէ ամբողջը ըլլար միայն մէկ անդամ, ո՞ւր պիտի ըլլար մարմինը: **20** Բայց անդամները շատ են, իսկ մարմինը՝ մէկ: **21** Աչքը չի կրնար ըսել ձեռքին. «Պէտք չունիմ քեզի», եւ ո՞չ ալ գլուխը՝ ոտքերուն. «Պէտք չունիմ ձեզի»: **22** Նոյնիսկ մարմինին այն անդամները՝ որ աւելի տկար կը թուին, շատ աւելի հարկաւոր են. **23** Ու մարմինին **այս անդամները**՝ որ նուազ պատուաւոր կը համարենք, անոնց աւելի՝ մեծ պատիւ կ'ընծայենք: **Այսպէս**՝ մեր անվայելուց **անդամները** աւելի՝ շատ վայելչութիւն ունին. **24** իսկ մեր վայելուց **անդամներուն** բա՛ն մը պէտք չէ: Բայց Աստուած մարմինը ^գյօրինեց՝ աւելի՝ մեծ պատիւ տալով անկէ զրկուածին, **25** որպէսզի պառակտում ըլլայ մարմինին մէջ, հապա անդամները միեւնոյն խնամքը տանին իրարու: **26** Եթէ մէկ անդամը չարչարուի, բոլոր անդամները կը չարչարուին անոր հետ, ու եթէ մէկ անդամը պատուուի, բոլոր անդամները կ'ուրախանան անոր հետ: **27** Ուրեմն դուք քրիստոսի մարմինն էք, եւ անհատաբար՝ **անոր** անդամները: **28** Աստուած նշանակեց **ձեզմէ** ումանք եկեղեցիին մէջ, նախ՝ առաքեալներ, երկրորդ՝ մարգարէներ, երրորդ՝ վարդապետներ, յետոյ՝ հրաշքներ գործողներ, ապա՝ բժշկելու, օգնելու, ղեկավարելու, զանազան լեզուներու շնորհներ ունեցողներ: **29** Միթէ բոլո՞րը առաքեալ են. միթէ բոլո՞րը մարգարէ են. միթէ բոլո՞րը վարդապետ են. միթէ բոլո՞րը հրաշքներ կը գործեց. **30** միթէ բոլո՞րը բժշկելու շնորհներ ունին. միթէ բոլո՞րը լեզուներ կը խօսին. միթէ բոլո՞րը կը թարգմանեն:

31 Բայց դուք նախանձախնդիր՝ եղէք լաւագոյն շնորհներուն, ու ես տակաւին ցոյց պիտի տամ ձեզի գերազանց ճամբայ մը:

ՍԻՐՈՅ ՆԵՐԲՈՂ

13

Եթէ խօսիմ մարդոց եւ հրեշտակներուն լեզուները՝ բայց սէր չունենամ, ես հնչող պղինձի **պէս** կ'ըլլամ, կամ դօղանցող ծնծղայի **պէս**: **2** Ու եթէ ունենամ մարգարէութեան **պարզեւը**, հասկնամ բոլոր խորհուրդները եւ ամբողջ գիտութիւնը, ու եթէ ունենամ ամբողջ հաւատքը՝ որ **կարենամ** լեռներ տեղափոխել, բայց սէր չունենամ, ես ոչինչ եմ: **3** Եւ եթէ սնուցանեմ **աղքատները**՝ իմ ամբողջ ինչքովս, ու մարմինս այրուելու ընծայեմ, բայց սէր չունենամ, ես օգուտ մը չեմ ունենար: **4** Սէրը համբերատար է, քաղցր է. սէրը չի նախանձիր. սէրը չի գոռողանար, չի հպարտանար. **5** անվայել վարմունք չ'ունենար,

^բ **Ոմանք**՝ այն մէկ

^գ **Յուն.**՝ բաղադրեց

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

իրենը չի փնտոեր, չի գրգռուիր, չարութիւն չի մտածեր. **6** անիրաւութեան համար չ'ուրախանար, հապա ճշմարտութեան ուրախակից կ'ըլլայ. **7** ամէն բանի կը հանդուրժէ, ամէն բանի կը հաւատայ, ամէն բանի կը յուսայ, ամէն բանի կը տոկայ: **8** Սէրը բնաւ չ'ինար. բայց եթէ մարգարէութիւններ ըլլան՝ պիտի ոչնչանան, եթէ լեզուններ՝ պիտի դադրին, եթէ գիտութիւն՝ պիտի ոչնչանայ: **9** Արդարեւ հիմա մասամբ գիտենք ու մասամբ կը մարգարէանանք. **10** բայց երբ կատարեալը գայ, մասնակին պիտի ոչնչանայ: **11** Երբ մանուկ էի, մանուկի պէս կը խօսէի, մանուկի պէս կը մտածէի, մանուկի կարծիք ունէի. բայց երբ **այր** մարդ եղայ, մանկական բաները մէկ կողմ դրի: **12** Հիմա կը տեսնենք հայելիի մը մէջէն՝ աղօտ կերպով, բայց այն ատեն՝ պիտի տեսնենք երես առ երես: Հիմա ես մասամբ կը ճանչնամ, բայց այն ատեն պիտի ճանչնամ այնպէս՝ ինչպէս ես ճանչցուած եմ: **13** Իսկ հիմա սա՛ երեքը կը մնան՝ հաւատքը, յոյսը, սէրը. բայց սէրն է ասոնց մեծագոյնը:

ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻԻՆ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆ

14

Սիրո՛յ հետամուտ եղէք, ու նախանձախնդի՛ր եղէք հոգեւոր պարգեներու, մանաւանդ՝ մարգարէանալու: **2** Որովհետեւ ա՛ն որ կը խօսի անծանօթ լեզուով, կը խօսի ո՛չ թէ մարդոց՝ հապա Աստուծոյ, քանի որ ո՛չ մէկը կը հասկնայ զինք. սակայն ան խորհուրդներ կ'արտայայտէ հոգիով: **3** Իսկ ա՛ն որ կը մարգարէանայ, կը խօսի մարդոց՝ շինութիւն, յորդոր եւ սփոփանք տալու: **4** Ա՛ն որ անծանօթ լեզուով կը խօսի՝ ինքզինք կը շինէ. բայց ա՛ն որ կը մարգարէանայ՝ եկեղեցին կը շինէ: **5** Կ'ուզեմ որ դուք բոլորդ լեզուններ խօսիք, մանաւանդ՝ մարգարէանաք. որովհետեւ ա՛ն որ կը մարգարէանայ, աւելի մեծ է քան ա՛ն որ լեզուններ կը խօսի, բացի եթէ ինք թարգմանէ՝ որպէսզի եկեղեցին շինութիւն ստանայ:

6 Իսկ հիմա, եղբայրներ, եթէ ես գամ ձեզի՝ լեզուններ խօսելով, ի՞նչ օգուտ պիտի ստանաք ինձմէ, եթէ չխօսիմ ձեզի կամ յայտնութեամբ, կամ գիտութեամբ, կամ մարգարէութեամբ եւ կամ ուսուցումով: **7** Զայն տուող անշունչ բաներն անգամ, ըլլայ՝ սրինգ թէ քնար, եթէ հնչիւններու զանազանութիւն չտան, ի՞նչպէս պիտի ճանչցուի սրինգով կամ քնարով նուագուածը: **8** Որովհետեւ եթէ փողն ալ անորոշ ծայն տայ, ո՞վ պիտի պատրաստուի պատերազմի: **9** Նոյնպէս ալ դուք, եթէ լեզուով դիւրահասկնալի խօսքեր չարտաբերէք, ի՞նչպէս պիտի հասկցուի խօսուածը. որովհետեւ խօսած պիտի ըլլաք օդին: **10** Զայներու ո՞րքան տեսակներ ալ ըլլան աշխարհի մէջ, անոնցմէ ո՛չ մէկը անըմբռնելի է: **11** Ուրեմն եթէ չգիտնամ ծայնին իմաստը, ես օտարական մը պիտի ըլլամ խօսողին, խօսողն ալ օտարական մը պիտի ըլլայ ինձի: **12** Նոյնպէս ալ դուք, քանի նախանձախնդիր էք հոգեւոր պարգեներու, զանացէք գերազանց ըլլալ՝ եկեղեցիին շինութեան համար: **13** Ուստի ա՛ն որ կը խօսի անծանօթ լեզուով, թող աղօթէ՛ որ կարենայ թարգմանել: **14** Քանի որ եթէ ես աղօթեմ անծանօթ լեզուով, հոգին կ'աղօթէ՛, բայց միտքս անպտուղ է: **15** Ուրեմն ի՞նչ ընելու եմ: Պիտի աղօթեմ հոգիով, պիտի աղօթեմ միտքով ալ. սաղմոս պիտի երգեմ հոգիով, սաղմոս պիտի երգեմ միտքով ալ: **16** Այլապէս, երբ դուն օրհնաբանես հոգիով, ի՞նչպէս ա՛ն որ տգէտի տեղը գրաւած է՝ «ամէն» պիտի ըսէ քու շնորհակալութեանդ ատեն, քանի որ չի հասկնար քու ըսածդ: **17** Արդարեւ դուն լաւ շնորհակալ կ'ըլլաս, բայց միւսը չի շինուիր: **18** Շնորհակալ եմ Աստուծմէ, որ ձեր բոլորէն աւելի լեզուներ կը խօսիմ. **19** սակայն կը նախընտրեմ եկեղեցիին մէջ ինչ խօսք ըսել միտքովս, որպէսզի ուրիշներուն ալ սորվեցնեմ, քան բիւրաւոր խօսքեր՝ **անծանօթ**

լեզուով:

ԿԱՐԳ ՈՒ ԿԱՆՈՆ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՄԷՋ

20 Եղբայրներ, ըմբռնումով մանուկ մի՛ ըլլաք, հապա չարամտութեան **մէջ** մանուկ եղէք, իսկ ըմբռնումով՝ չափահաս: **21** Օրէնքին մէջ գրուած է. «Ուրիշ լեզուներով եւ ուրիշ շրթունքներով պիտի խօսիմ այս ժողովուրդին, սակայն այդպէս ալ մտիկ պիտի չընեն ինձի, – կ'ըսէ Տէրը»: **22** Հետեւաբար լեզուները նշանի համար են, ո՛չ թէ հաւատացեալներուն՝ հապա անհաւատներուն. իսկ մարգարէութիւնը՝ ո՛չ թէ անհաւատներուն, հապա՝ հաւատացեալներուն: **23** Ուրեմն, եթէ ամբողջ եկեղեցին համախմբուի տեղ մը եւ բոլորն ալ խօսին **անծանօթ** լեզուներ, ու **հոգ** մտնեն տգէտներ կամ անհաւատներ, պիտի չըսե՞ն թէ դուք խելագարած էք: **24** Իսկ եթէ բոլորն ալ մարգարէանան, ու **հոգ** մտնէ անհաւատ մը կամ տգէտ մը, բոլորէն ալ կը կշտամբուի, բոլորէն ալ կը դատուի: **25** Եւ այսպէս՝ անոր սիրտին գաղտնիքները երեւան կ'ելլեն, ու երեսի վրայ իյնալով պիտի երկրպագէ Աստուծոյ, եւ յայտարարէ թէ իրապէս Աստուած ձեր մէջ է:

26 Ուրեմն ի՞նչ, Եղբայրներ: Երբ կը համախմբուիք, **եթէ ձեզմէ** իւրաքանչիւրը ունի սաղմոս մը, ^{բուսուցում} մը, լեզու մը, յայտնութիւն մը, ^{մեկնութիւն} մը", ամէն բան թող ըլլայ շինութեան համար: **27** Եթէ մէկը խօսի **անծանօթ** լեզուով, երկու, կամ ամենէն շատը՝ երեք **հոգի թող ըլլան**, եւ **խօսին** կարգով. մէկն ալ թող թարգմանէ: **28** Բայց եթէ թարգմանող չըլլայ, թող լուէ եկեղեցիին մէջ, ու թող խօսի ինքնիրեն եւ Աստուծոյ հետ: **29** Մարգարէները թող խօսին՝ երկու կամ երեք **հոգի**, ու միւսները վճռեն: **30** Իսկ եթէ ուրիշի մը՝ որ նստած է՝ **բան մը** յայտնուի, առաջինը թող լուէ: **31** Որովհետեւ բոլորդ ալ կրնաք մէկ առ մէկ մարգարէանալ, որպէսզի բոլորն ալ սորվին, եւ բոլորն ալ միխթարուին: **32** Եւ մարգարէներուն հոգիները մարգարէներուն կը հպատակին. **33** Քանի որ Աստուած խառնակութեան **Աստուած** չէ, հապա՝ խաղաղութեան, ինչպէս սուրբերուն բոլոր եկեղեցիներուն մէջ:

34 Եկեղեցիներուն մէջ՝ ձեր կիները թող լուն, որովհետեւ անոնց արտօնուած չէ խօսիլ, հապա՝ հպատակիլ, ինչպէս կ'ըսէ Օրէնքն ալ: **35** Իսկ եթէ ուզեն որեւէ բան սորվիլ, թող հարցնեն տա՞ն մէջ՝ իրենց ամուսիններուն. քանի որ կիներուն ամօթ է եկեղեցիին մէջ խօսիլ: **36** Միթէ Աստուծոյ խօսքը ձեզմէ՝ ելաւ, կամ միայն ձեզի՝ հասաւ: **37** Եթէ մէկը կը կարծէ թէ ինք մարգարէ է, կամ հոգեւոր, թող գիտակցի թէ ձեզի գրած բաներս՝ **Տէրոց** պատուիրաններն են: **38** Բայց եթէ մէկը անգէտ է՝ թող անգէտ ըլլայ: **39** Հետեւաբար, Եղբայրներ, նախանձախնդիր եղէք մարգարէանալու, ու մի՛ արգիլէք լեզուներ խօսիլն ալ: **40** Ամէն բան թող ըլլայ վայելչութեամբ եւ կարգով:

ԶՐԻԱՏՈՒԻ ՑԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

15

Եղբայրներ, կը գիտցնեմ ձեզի այն աւետարանը՝ որ քարոզեցի ձեզի, ու դուք ալ ընդունեցիք եւ անոր մէջ **հաստատ** կը կենաք: **2** Անով նաև կը փրկուիք, եթէ յիշողութեան մէջ պահէք ինչ որ աւետեցի ձեզի. այլապէս՝ զուր տեղը հաւատացած կ'ըլլաք: **3** Որովհետեւ նախ աւանդեցի ձեզի այն՝ որ ես ալ ընդունեցի, թէ Քրիստոս մեռաւ մեղքերուն համար՝ Գիրքերուն համաձայն, **4** թաղուեցաւ, յարութիւն առաւ երրորդ օրը՝

^բ **Յուն.**՝ ունի ուսուցում մը, ունի լեզու մը, ունի յայտնութիւն մը, ունի մեկնութիւն մը

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

Գիրքերուն համաձայն, **5** ու ՚երեւցաւ Կեփասի, ապա տասներկութին: **6** Յետոյ միաժամանակ երեւցաւ հինգ հարիւրէ աւելի եղբայրներու, որոնց մեծ մասը կը մնայ մինչեւ այժմ, իսկ ոմանք ալ ննջեցին: **7** Ապա երեւցաւ Յակոբոսի, յետոյ՝ բոլոր առաքեալներուն: **8** Բոլորէն ետք՝ երեւցաւ նաեւ ինծի, որպէս թէ վիժածի մը: **9** Որովհետեւ ես առաքեալներուն փոքրագոյնն եմ, եւ արժանի ալ չեմ առաքեալ կոչուելու, քանի որ հալածեցի Աստուծոյ եկեղեցին: **10** Բայց Աստուծոյ շնորհքովն եմ՝ ինչ որ եմ: Եւ անոր շնորհքը՝ որ իմ վրաս է, ընդունայն չեղաւ. հապա ես անոնց բոլորէն շատ աւելի աշխատեցայ. սակայն ո՛չ թէ ես, հապա Աստուծոյ շնորհքը՝ որ ինծի հետ էր: **11** Ուստի՝ թէ՝ ես, թէ՝ անոնք այսպէս կը քարոզենք, ու դուք այսպէս հաւատացիք:

ՄԵՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

12 Ուրեմն եթէ կը քարոզուի թէ Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն առած է, ի՞նչպէս ծեզմէ ոմանք կ'ըսեն թէ “մեռելներու յարութիւն չկայ”: **13** Բայց եթէ մեռելներու յարութիւն չկայ, ուրեմն Քրիստոս ալ յարութիւն առած չէ: **14** Ու եթէ Քրիստոս յարութիւն առած չէ, ուրեմն մեր քարոզութիւնը ունայն է, ու ձեր հաւատքն ալ ունայն է: **15** Իսկ մենք ալ Աստուծոյ սուտ վկաները կ'ըլլանք, որովհետեւ Աստուծոյ համար վկայեցինք թէ **մեռելներէն** յարուցանեց Քրիստոսը. **Միջդեռ** յարուցանած չէ զայն, եթէ ի՞րապէս մեռելները յարութիւն չեն առներ: **16** Չանի որ եթէ մեռելները յարութիւն չեն առներ, Քրիստոս ալ յարութիւն առած չէ. **17** Ու եթէ Քրիստոս յարութիւն առած չէ, ձեր հաւատքը փուճ է, **եւ** տակաւին ձեր մեղքերուն մէջ էք. **18** Ուրեմն Քրիստոսով ննջեցեալներն ալ կորսուած են: **19** Եթէ միայն այս կեանքին համար Քրիստոսի յուսացած ենք, մենք բոլոր մարդոցմէն աւելի խղճալի ենք: **20** Իսկ հիմա՝ Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն առած է, **ու** եղած երախայրիքը անոնց՝ որ ննջեցին: **21** Որովհետեւ՝ քանի մարդով **եղաւ** մահը, մարդով՝ ալ **եղաւ** մեռելներու յարութիւնը: **22** Որովհետեւ ինչպէս Ադամով բոլորը կը մեռնին, նոյնապէս ալ Քրիստոսով բոլորը կեանք պիտի ստանան: **23** Բայց իւրաքանչիւրը իր կարգով. **Ճախ** երախայրիքը՝ Քրիստոս, յետոյ Քրիստոսի պատկանողները՝ իր գալուստին: **24** Ապա **պիտի գայ** վախճանք, երբ թագաւորութիւնը պիտի յանձնէ Աստուծոյ՝ Հօրը, ոչնչացնելէ ետք ամէն պետութիւն, ամէն իշխանութիւն ու գօրութիւն: **25** Որովհետեւ ան պէտք է թագաւորէ, մինչեւ որ բոլոր թշնամիները դնէ իր ոտքերուն տակ: **26** **Վերջին թշնամին** որ պիտի ոչնչացուի՝ մահն է, որովհետեւ **Գիրքը կ'ըսէ.** «Ամէն բան դրաւ անոր ոտքերուն տակ». **27** Բայց երբ կ'ըսէ թէ “ամէն բան դրուած է անոր տակ”, բացայատ է թէ բացի անկէ՝ որ ամէն բան դրաւ անոր տակ: **28** Ու երբ ամէն բան հպատակի անոր, այն ատեն Որդին՝ ինք ալ՝ պիտի հպատակի անո՞ր՝ որ ամէն բան դրաւ իրեն տակ, որպէսզի Աստուած ըլլայ ամէն ինչ՝ բոլորին մէջ: **29** Այլապէս, ի՞նչ պիտի ընեն անոնք՝ որ կը մկրտուին մեռելներուն համար, եթէ մեռելները երբեք յարութիւն չեն առներ: Ուրեմն ինչո՞ւ կը մկրտուին անոնց համար. **30** Եւ ինչո՞ւ մենք ալ վտանգի մէջ ենք ամէն ժամ: **31** Ես ամէն օր կը մեռնիմ. վկայ կը բերեմ այն պարծանքը՝ որ ունիմ ձեր վրայ Քրիստոս Յիսուսով՝ մեր Տէրոջմով: **32** Եթէ Եփեսոսի մէջ կոռուած ըլլայի գազաններու դէմ՝ մարդոց նման, ի՞նչ օգուտ էր ՚ինծի, եթէ մեռելները յարութիւն չեն առներ. ուտենք՝ ու խմենք, որովհետեւ վաղը պիտի մեռնինք: **33** Մի՛ մոլորիք. չար ընկերակցութիւնները կ'ապականեն բարի բարքը: **34** Մթափեցէ՛ք արդարութեամբ ապրելու համար, ու մի՛

^ա **Յուն.** տեսնուեցաւ

^բ **Կամ** ՚ինծի. եթէ մեռելները յարութիւն չեն առներ, ուտենք

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

մեղանչէք. որովհետեւ **ձեզմէ** ոմանք չունին Աստուծոյ գիտութիւնը. ասիկա կ'ըսեմ՝ ձեզ ամշցնելու համար:

ՅԱՐՈՒՅԵԱԼ ՄԱՐՄԻՆԸ

35 Բայց մէկը պիտի ըսէ. «Ի՞նչպէս մեռելները յարութիւն կ'առնեն, եւ ի՞նչ մարմինով կու գան»: **36** ԱՇԽԻՏ, ինչ որ դուն կը սերմանես՝ կեանք չի ստանար եթէ չմեռնի: **37** Իսկ ինչ որ կը սերմանես, ո՞չ թէ այն մարմինը որ պիտի բուսնի՝ կը սերմանես, հապա մերկ հատիկը, ըլլայ ան ցորենի թէ ուրիշ **սերմի**. **38** Բայց Աստուծ մարմին կու տայ անոր՝ ինչպէս կը կամենայ, եւ իւրաքանչիւր սերմին՝ իր **յատուկ** մարմինը: **39** Ամէն մարմին նոյն մարմինը չէ. հապա ուրիշ՝ է մարդոց մարմինը, ուրիշ՝ անասուններուն մարմինը, ուրիշ՝ ծուկերունը, եւ ուրիշ՝ թռչուններունը: **40** **Կան** նաեւ երկնաւոր մարմիններ ու երկրաւոր մարմիններ. բայց երկնաւորներուն փառքը ուրիշ՝ է, երկրաւորներունը՝ ուրիշ: **41** Արեւին փառքը ուրիշ է, լուսինին փառքը՝ ուրիշ, եւ աստղերուն փառքը՝ ուրիշ. որովհետեւ **մէկ** աստղը փառքով կը տարբերի **միւս** աստղէն: **42** Այսպէս է նաեւ մեռելներուն յարութիւնը: **Մարմինը** կը սերմանուի ապականութեամբ, եւ յարութիւն կ'առնէ անապականութեամբ. **43** Կը սերմանուի անպատութեամբ, ու յարութիւն կ'առնէ փառքով. կը սերմանուի տկարութեամբ, եւ յարութիւն կ'առնէ զօրութեամբ: **44** Կը սերմանուի **իբր** շնչաւոր մարմին, ու յարութիւն կ'առնէ **իբր** հոգեւոր մարմին: Շնչաւոր մարմին կայ, նաեւ հոգեւոր մարմին կայ, **45** եւ սա՛ գրուած է. «Առաջին մարդը՝ Աղամ՝ եղաւ ապրող անձ». **իսկ** վերջին Աղամը՝ ապրեցնող հոգի: **46** Բայց ո՞չ թէ նախ հոգեւորը, հապա՝ շնչաւորը, ու յետո՛յ՝ հոգեւորը: **47** Առաջին մարդը երկրէն **է** հողեղէն, բայց երկրորդ մարդը **Տէրն է** երկինքէն: **48** Ինչպէս հողեղէնն **է** նոյնպէս ալ հողեղէններն **են**, եւ ինչպէս երկնաւորն **է** նոյնպէս ալ երկնաւորներն **են**: **49** Ինչպէս կը կրենք հողեղէնին պատկերը, նաեւ պիտի կրենք երկնաւորին պատկերը: **50** Ուրեմն սա՛ կ'ըսեմ, եղբայրներ, թէ մարմին եւ արիւն չեն կրնար ժառանգել Աստուծոյ թագաւորութիւնը, ո՞չ ալ ապականութիւնը կը ժառանգէ անապականութիւն:

51 Ահա՛ կը Գյայտնեմ ձեզի խորհուրդ մը. «Բոլորս պիտի չննջենք, բայց բոլորս ալ պիտի փոխուինք. **52** անմիջապէս, ակնթարթի մը մէջ, վերջին փողին **հնչելու** ատենը. որովհետեւ փողը պիտի հնչէ, մեռելները յարութիւն պիտի առնեն՝ առանց ապականութեան, ու մենք ալ պիտի փոխուինք»: **53** Որովհետեւ պէտք է որ այս ապականացու **մարմինը** հագնի անապականութիւն, եւ այս մահկանացուն հագնի անմահութիւն: **54** Ուստի երբ այս ապականացու **մարմինը** հագնի անապականութիւն, եւ այս մահկանացուն հագնի անմահութիւն, այն ատեն պիտի իրագործուի այն խօսքը՝ որ գրուեցաւ. «Մահը ընկղմեցաւ յաղթութեան մէջ»: **55** «Մահ, ո՞ւր է խայթոցդ. ո՞դո՞խք, ո՞ւր է յաղթութիւնդ»: **56** Մահուան խայթոցը մեղքն է, ու մեղքին զօրութիւնը՝ **Օրէնքը**: **57** Բայց շնորհակալութիւն Աստուծոյ, որ մեզի յաղթութիւն կու տայ մեր **Տէրոց**՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով: **58** Հետեւաբար, սիրելի՝ եղբայրներս, հաստատուն եւ անշարժ **եղէք**, ու ամէն ատեն յառաջդիմեցէք **Տէրոց** գործին մէջ, գիտնալով թէ ձեր աշխատանքը ընդունայն չէ **Տէրոցմով**:

^գ **Յուն.**՝ յայտարարես

^դ **Այսինքն**՝ մեռած անձերու կայան

^ե **Յուն.**՝ աւելի՝ աշխատեցէք

ՅՈՐԴՈՐ ՀԱԽՏԱՅԵԱԼՆԵՐՈՒՆ

16

Ինչ կը վերաբերի սուրբերուն համար **ԸԼԼԱԼԻՔ** հանգանակութեան, ինչպէս պատուիրեցի Գաղատացիներու Եկեղեցիներուն, դուք ալ այնպէս ըրէք: **2** Ամէն Մէկշաբթի՝ ծեզմէ իւրաքանչիւրը թող **ՄԷԿԴԻ** դնէ իր քով ինչ որ յաջողած է ՚խնայել, **3** որպէսզի հանգանակութիւններ չըլլան երբ ես գամ: Ու երբ գամ, անոնք որ ՞զատորոշէք՝ զիրենք պիտի դրկեմ նամակներով”, որպէսզի երուսաղէմ տանին ձեր պարգեւները:

ՊՈՂՈՍԻ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐԸ

4 Եթէ իմ երթալս ալ արժանավայել ըլլայ, անոնք պիտի երթան ինծի հետ: **5** Ուրեմն ես պիտի գամ ծեզի՝ երբ անցնիմ Մակեղոնիայէն. (քանի որ պիտի անցնիմ Մակեղոնիայէն.) **6** Եւ թերեւս մնամ ծեր քով ու ձմերեմ ալ ծեզի հետ. որպէսզի դուք ուղարկէք զիս՝ ո՛ւր որ երթամ: **7** Որովհետեւ չեմ ուզեր տեսնել ծեզ հիմա՝ անցած ատենս, բայց կը յուսամ որ ժամանակ մը մնամ ծեր քով, եթէ Տէրը արտօնէ: **8** Սակայն Եփեսոս պիտի մնամ մինչեւ Պեճտեկոստէ. **9** որովհետեւ մեծ եւ արդիւնաւոր դուռ մը բացուած է ինծի, ու բազմաթիւ հակառակորդներ կան:

10 Ուրեմն եթէ Տիմոթէոս գայ, ուշադի՛ր եղէք որ մնայ ծեր քով առանց վախի. քանի որ ան կ'ընէ Տէրոց գործը, ինչպէս են ալ: **11** Ուստի ո՛չ մէկը թող անարգէ զայն. հապա խաղաղութեամբ ուղարկեցէք զայն՝ որ ինծի գայ, որովհետեւ անոր կը սպասեմ Եղբայրներուն հետ: **12** Իսկ ինչ կը վերաբերի Ապողոս Եղբօր, շատ աղաչեցի անոր՝ որ ծեզի գայ Եղբայրներուն հետ, բայց բնաւ փափաք չունեցաւ որ հիմա գայ. սակայն պիտի գայ՝ երբ պատեհութիւն ունենայ:

ՎԵՐՁԻՆ ԽՈՍՔԵՐ

13 Արթո՛ւն մնացէք, հաւատքի մէջ հաստատո՛ւն կեցէք, ՞քա՛ջ եղէք, զօրացէ՛ք: **14** Զեր բոլոր բաները սիրով ըլլան: **15** Կ'աղաչե՛մ ծեզի, Եղբայրներ, (դուք կը ճանչնաք Ստեփանասի ընտանիքը, որ Աքայիայի Երախայրիքն է, եւ իրենք զիրենք նուիրեցին սուրբերուն սպասարկութեան,) **16** որ հպատակիք այդպիսիներուն եւ բոլորին՝ որ կը գործակցին **մեզի** ու կ'աշխատին: **17** Ուրախ եմ Ստեփանասի, Փորտունատոսի եւ Աքայիկոսի գալուստին համար, որովհետեւ իրենք լրացուցին ծեր պակասը, **18** քանի որ հանգստացուցին իմ հոգիս ու ծերը. ուրեմն ճանչցէ՛ք այդպիսիները:

19 Ասիայի Եկեղեցիները կը բարեւեն ծեզ. Տէրոցմով շատ կը բարեւեն ծեզ Ակիւղաս եւ Պրիսկիդա՝ իրենց տան մէջ եղող Եկեղեցիին հետ: **20** Բոլոր Եղբայրները կը բարեւեն ծեզ. բարեւեցէ՛ք զիրար սուրբ համբոյրով:

21 **Ես՝ Պողոս,** ի՛մ ծեռքովս կը գրեմ այս բարեւը: **22** Եթէ մէկը չի սիրեր Տէր Յիսուս Քրիստոսը, նզովեալ ըլլայ **՚ԵՐԲ** մեր Տէրը գայ”: **23** Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ծեզի

^ա **ՅՈՒԱՐ.**՝ Կուտակել

^բ **ԿԱՄ՝** յանձնարարէք նամակներով՝ զիրենք պիտի դրկեմ

^գ **ՅՈՒԱՐ.**՝ տղամա՛րդ

^դ **ՅՈՒԱՐ.**՝ (ասորերէԱԷԿԸ) Մարան աթա

ՊՈՂՈՍԻ Ա. ՆԱՄԱԿԸ ԿՈՐՆԹԱՅԻՆԵՐՈՒՆ

հետ: **24** Իմ սէրս ձեր բոլորին հետ՝ Ջրիստոս Թիսուսով: Ամէն:
